

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Honföld: . . . I ker.
 Vidékem: . . . I ker.
 Egy lóra . . . I ker.
 Negyedévre . . . 3
 Negyedévre 4

Felolvasó szerkesztő:
III. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN.
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Magyar szász-csere.

Ennek az újságnak a szerkesztősége már régebb idő óta buzgólkodik a magyar-szász közeledés előkészítésén. Azért csak örvendünk, „hogyan az eszme iránt mind szélesebb-szélesebb körben növekedik az érdeklődés. A lassunak látszó, de kitartó, lankadatlan munkának mutatkoznak az első virágai. A magyar-szász cserek megvalósítására mind a magyar, mind a szász részről több és több lépések történnek és ha egyik nem sikerült, bizonyosan sikerülni fog a másik, mig-nem természetessé, rendszeres folyamatúvá válik ez a dicséretes, az elmentéket soktekintetben alapjában szelidítő mozgalom.

Ezen mozgalommal, a magyar-szász cserevel foglalkozólag érdekes cikket közlünk, itt a *Nagyszabeni Újság* után. E cikknek az írója igen érdekesen foglalkozik a csereügygel és elmondja annak az ébredését még a régebbi időkre visszamenőleg. Az ügy érdekében első helyen közöljük a cikknek minket is érintő részét, ime így következik:

Mig vasut nem volt, Debreczen élénk kereskedelmi összeköttetést tartott fenn az erdélyi szászokkal, de talán még élénkebbet a szepesiekkel. Ebben az időben a gyermek-

csere meg volt a szászokkal és szepesiekkel. Később a szászok csak Nagyváradi vihették áruikat. Ugy látszik, hogy ezzel nemcsak a kereskedelmi összeköttetés, de a gyermekcsere is megszűnt. A szepesiekkel azonban folyt tovább a kereskedelem. És mivel a reformáció Németországhoz kapcsolódik, Debreczen és vidéke magyarságának a kereskedelme nyilván erősebb volt ez irányban, mint Erdély felé, akkor is, mikor a szászok egészen Debreczenig vihették portékájukat s nem szűnt meg később sem.

A reformáció fészke Németország lévén: az ev. papok és tanítók nagyon sűrűn kerestek fel Németországot. Akkor az a magyar szekér, melyen a portékát hozták-vittek, nemcsak portékát hordott, hanem a saroglyában vitt egy tudományzomjas ifjút és hozott egy tudománygyalogyot. Ezek tolytán feltehető, hogy a csereviszony minden időben erősebb volt Szepes felé, mint Erdély felé; később pedig a csere lebonyolításának egyetlen helye Szepes lett. Annak mar még az emléke sem él az alföldi emberek között, hogy ők valaha csereviszonyban voltak a szászokkal, de Szepes felé a csere fennáll ma is. Amíg azonban régen meg lehetett ott tanulni németül, ma inkább megtanulhatni tótul. Ha a szülők azt akarják, hogy ott a gyermekeik németül megtanuljanak, rendszerint egy egy falusi paphoz adják ezeket teljes ellátásra. Beiratják magántanulónak az iskolába, — a papot megfogadják magántanulónak. Világos, hogy ez több kiadással jár, mintha egyenesen az iskolában tanulhatna a gyermek németül és még hozzá kevesebb eredménnyel. A pap ugyanis nem egy gyermekkel bajlódik, hanem három négy-

gyel, gyakran többel. Ennyi magyar gyermek együtt, hogy magyarul és nem németül beszél, azt említeni sem szükséges; még kevésbé szükséges azt említeni, hogy nem tanulnak németül annyit, mintha egyedül volnának egy-egy német családban és nem volna alkalmuk magyarul beszélni.

Manapság tehát Szepesre küldeni a gyermeket németül tanulni, több kiadással és kevesebb eredménnyel jár, mintha a szászokhoz küldik.

Hogy csak most küldik a szászokhoz fiaikat és leányaikat és előbb nem, annak — sajnos — szintén meg van a maga oka. Fordult elő eddig is, hogy az alföldiek a nagydísznódiakhoz küldték cserébe gyermekeiket, de ez szörványos volt és sok szülei töprengés előzte ezt meg.

Hogy jutottak a debreczeniek és Debreczen vidékiek oda, hogy ujabban a szászokhoz küldik gyermekeiket?

Megesett, hogy egy debreczeni magyar ember egyik szász városba került meglehetősen különös előítéletekkel a szászok iránt. Így pl. azt hitte, hogy a szászok fényes nappal és az utcán is inzultálni fogják és csodálkozott, hogy sem az első, sem a második stb. napokon nem történt vele semmi sem. Sajnos, ez nem egyéni előítélet, hanem az alföldi magyarság felfogása volt a szászokról. Ezt bizonyítja az is, hogy midőn egy másik debreczeni ember indult a szászok látogatására, a nagyapja egyre azt ajánlotta, hogy a revolvért ne hagyja otthon, mert szükség lehet rá. És a mikor az alföldi magyarok viszontlátták az első helyen említett magyart, ilyen szavakkal fogadták: „Ugy-e rossz emberek azok a szá-

Szájról-szájra.

Írta: **Morvay Károly.**

Lipovniczky püspök és a „mölchi” barátok.

Az első foglalású Csáky grófok margitai uradalma — Csáky Sándor gróf szerencsétlen halála után* a mölchi apátság kezére jutott. Kezelte pedig két pap. Egyike, mint intéző tiszt, a másik mint pinczester. A barátok elsajátították a magyar nyelvet is, persze furán hangzó kiejtéssel. Egészen magyarországi gazdatisztek módjára ruházkodtak és pofaszakállt is viseltek bajsz nélkül. Mint gazdálkodó szerzetesek abban a hitben leledeztek, hogy ők nem tartoznak a magyar katolikus elérés fenhatósága alá.

A provizorium világában hárma utra indult Lipovniczky, a nagyváradi püspök. Szép négyes diszes fogattal jött Margitára. A plébániára szállott. Tisztelegni ott többenközöttök én is megjelentünk. Sorban mutat-

* Pár suknyi vízbe bekötött szájjal ölte bele magát a Berettyóba Csáky gróf

koztunk be, végre a két „mölchi” is bement. Minket pedig a parochus megmarasztott a püspöki ebédre; de a két mölchi barát szontyolódott arccal jött ki a püspöktől és sietve távoztak. Amde a püspök sem mutatkozott köztünk. . . . Mi történetet ott bent a mölchiekkel? mindegyikünk erre gondolt. Az aristokratikus kinézésű, szalás természetű nagy úri megjelenésű főpapot is örömmest láttuk volna már körünkben. Nem mutatkozott és így az ebédhez ülés is késelt!

Ugy egy félóra múlva megkaptuk az érthetetlen kimaradásnak és tartózkodásnak a magyarázatát. A mi sorfalunk előtt defilírozott el Leonard, az uradalmi intéző, Godfrid a pinczester. De hogyan néztek ki szegények. Fekete barát csuha volt rajtuk fehér szörkötéllal átkötte, arczok egész frissen csupasra borotválva. Alig bírtuk a feltörő kacaját elfojtani. Így lépegettek be Lipovniczky elé. Majd a püspök ur után kullogtak az ebédhez, melyet ezek után elég nyomott hangulatban kötöttünk el.

Később tudtuk meg, hogy a püspök

alaposan lehordta a mölchieket és rájuk parancsolt, hogy szerzetők ruhájába ugra átöltözve tisztelegjenek nála, addig vár rajok az ebédrel.

A hatalmas váradi püspök a két osztrák barattal ekként éreztette főpapi hatalmat!

Tudomásomra ezentúl tartózkodtak is minden tisztelgéstől, senki se látta őket csuhába öltözötten, csak akkor. Jó magyarrá vált itt mind a kettő. Midőn Godfriedet az apátur visszarendelte Mölchbe Kolozsváron föbe lötte magát. (emiat-e vagy más is jött közbe, nem tudom), Lenárd barát pedig itt nyugszik a magyar földben Papfalvan.

Az előzőik hazamentek máskor — meghalni!

A Loránt főhadnagy hegedűje.

Írtam már egyszer egy bohém kedvű, sokak által ismert és kedvelt főhadnagyról. Székelyhídon egy bánatos özvegytől valami újat hallottam róla. Legott elhatároztam: én bizony megírom a Debreczeni Független Újságnak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra, előnyös feltétel, gyors és pontos lebonyolítással csakis a régebben fennálló **Ingatlan és Földhitel Forgalmi Intézet** nyújt, Debreczenben. Hunyady-u. 17. a vasuti állomástól egyenesen bevezető uton. Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszol

szok? — „Hát hogy tudott megélni a szászok között? Komoly emberek, törvényeségi bírák csodálkoztak, hogy az ember magyar létére megélhet a szászok között a nélkül, hogy baja esnék. — Ezen sokat nevetnek. De ez nem nevetni való. Sajnos, hogy egy hazának fiai ilyen véleményei vannak egymásról.

Azt kérdezheti bárki, honnan van az, hogy a magyarok így gondolkodnak a szászokról?

A feleletem egyszerű és rövid: A hírlapokból ismerik a szászokat. Hiszen nagyon elterjedt az a hír, hogy a szászok között németül nem lehet megtanulni, mert szászul beszélnek. Eddig tehát ezekért nem küldötték gyermekeiket a szászokhoz, most már azonban kezdik. Annyi azonban ma is áll, hogy az előítéletnek jó nagy része még megvan és mondhatni, minden egyes apát, anyát külön meg kell nyugtatni, hogy nyugodt lélekkel adhatja gyermekét a szászokhoz.

Sajnos azonban, hogy alig kevésbé téves felfogással bírnak a szászok — értem a zömét — a magyarokról. Hogy többet ne emlitsék, annak az első magyarok szemébe mondották, — és azt nagyon jól tették, — hogy a magyarok németül nem tanulnak és ők úgy tudják, hogy a magyar bort iszik, cigánynyal mulat és úgy kísérteti magát haza hajnaiban.

Még arról kell szólanom, hogy miért igyekeznek az alföldiek azon, hogy gyermekeik megtanuljanak németül?

Egyszerűen azért, mert sok evang. ref. theologus megy ma is Németországba egyetemre és mert az alföldi magyar úgy gondolja, hogy művelt embernek szüksége van világnyelvre és ha a németet kell az iskolában tanulni, akkor jó, ha minél előbb tudja a gyermek, hogy ne kelljen annyit bajlódni vele és az így megtakarított időt másra fordíthassa. Ezért van az, hogy a következő iskolai évre pl. Debreczenből eddig hat fiút akarnak cserébe küldeni a szászokhoz.

Ennyit szükségesnek tartottam elmondani a magyarok részéről.

Hogy a szászok előítélete a magyarok iránt honnan ered, azt nem tudom, nem kutatom, és ha tudnám, akkor volnék hivatalos szólanó.

Hogy a szászok miért küldik magyarul tanulni gyermekeiket, azt sem kutatom s hivatalos szólanó szintén nem vagyok.

Örüljünk, hogy szászok és magyarok gyermekeiket kicserélik. Így lassanként eloszlik az előítélet.

Költőink nem ok nélkül hasonlítják a mi almavirágosnőinket — nyíló viragokhoz. A gondolat, a mit érvényesítettek, csak is az ő virágos aratán és üde lelkőkből pattanhatott ki. Szép, okos fejökből termett.

Az Andrássy grófok tőke-terebesi kastélya porondján állott egy kicsi hintó, minden kereke, rajta ügyes kézzel volt beszöve, fonva nyíló nemes rózsaviraggal, azonban lovak nem álltak elébe fogva.

A nagy, széles, porondos téren egy sugártermetű grófné állott, figyelte az éppen beérkezett vonat harsány füttyét.

A palota körül csendes volt minden. Kis idő múlva behangzott a vonattól érkező grófi fogat robogása. Meg is érkezett a kastély ele. Kiszállt belőle vidám képpel a vart főhadnagy. Delceg magyar honvéd huszár fia. A kocsi a lovakat léptetve terelte az istalók felé.

— Mag az utolsó férfi a kastélyban Lóránt, talán késett a vonat? kérdé csiatalan mosolylyal (de feleletet nem várva sebesen tolytatta), a férfiak mind ki mentek a vadászatra. Egy kettőre üljön ebbe az egy-

Bánffy báróról és az Uj-pártrol.

— Eredeti hírek. —

Bánffy Dezső és a horvátok.

A következő tudósítást kapjuk: „A mióta báró Bánffy Dezső a képviselőházban a nézeteit a Horvátország viszonyok felől kifejtette, egyre szaporodik azoknak a horvát városoknak száma, melyek az annak idején neki felajánlott diszpolgárságot visszavonni akarják. Legujabban Varasd város polgármesteréhez nyújtottak be több aláírással ellátott beadványt, melyben kéri, hogy a város foszsa meg Bánffy Dezsőt a diszpolgárságtól, mivel a parlamentben mondott beszédével Horvátországot érzékenyen megsértette.“

Bánffy Dezsőnek csak érdemére valik, hogy a túlzó horvátok ennyire ágaskodnak ellene. Ez is azt bizonyítja, hogy Bánffy átlátott rajtok és eleve nőkre tapintott a magyar-pénzen nevelt és kitarított magyarfalóknak.

Az Ujpárt megalakulása.

A parlamenti pártok legifjabbika, az „Ujpárt“ vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg megalakuló és szervezkedő gyűlését saját parthelyiségében, az Angol Királynő szállodában.

Bánffy Dezső báró, a párt vezére nyitotta meg az értekezletet. Hangoztatta a pártalakítás szükségének indokait s gyűlés ideiglenes vezetésére Fáy Béla cs. és kir. kamarast ajánlotta. Eötvös Károly hozzászólása után az előterjesztést elfogadták.

Fáy Béla vette át az elnöklést és Bánffy báró ajánlatára a tisztúkar megválasztását következőkben ejtették meg:

A központi bizottság elnöke lett Fáy Béla, alelnökök: dr. Ágoston József és dr. Gutmann Emil. Főtitkár: dr. Szigeti Béla kir. tanácsos, titkár: Jekey Károly, háznapgyok: dr. Ludvigh Rezső és dr. Szemenyei Kornél.

Az országos végrehajtó bizottság elnöke: báró Wesselényi Miklós, alelnökök: gróf Dégenfeld József és Óvay Ferencz képviselő. A bizottság tagjai: báró Bánffy Dezső, Eötvös Károly, Dániel László, dr. Halmai Elemér, Hock János, Laszkáry Gyula, Puky Gyula.

Az alakuló gyűlés ezzel véget ért.

személyre készült kicsihintóba! utól kell őket érni önnök!

A főhadnagy ur válasz nélkül teljesíté a kedves ajkáról hangzó parancsot. Elhelyezkedve körülnézett. Hangosan felnevetve mondta:

— Grófné, hisz nincsenek is lovak elébe fogva.

Az erős férfihangra (mintha erre vártak volna bent, mint jelre) szettarul a bejáró szála szárnyas ajtaja és kilép rajta három szépséges szép tündér — csatlakozva a negyedikhez.

Csak arra ébred a varázslattól Lóránt főhadnagy ur, hogy repül vele a virágos kis kocsi, húzza a negy szépséges szép grófné.

Ez lett aztan diadalut. Még Augustus római császárnak sem jutott ehhez hasonló

És ezt sem születésének, sem rangjának nem köszönhetette (bár talán királyi vérséges összeköttetéssel is dicsekedhetne), hanem egy kis húros fának, melyből könnyű kézzel beszélő magyar hangokat csal ki — és szájának, melyből az eibüvölő hangu bájos dal faszad, szívéből ered és teremő agyából pattan ki!

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. július hó 196-n.]

Eredeti tudósításunk.

Érdekessége a mai ülésnek, hogy Bánffy Dezső báró is beszél. Nagy fekete táskával, kezében paksamétáival a hóna alatt jött be az uj-párt vezére a Házba. Ma szólal fel egyébként, hogy a paritás meglegyen, Szeged másik követe is, Polczner Jenő. A szót pedig Szeged vidéke, Hódmezővásárhely képviselője, Endrey Gyula vezeti be.

Elnök: Jakabffy Imre. A jegyzőkönyv hitelesítése után a napirendre tértek át, a czivillista felemeléséről szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására.

A hódmezővásárhelyi követ.

Endrey Gyula a mai nap első szónoka. A mikor a kormányelnök a minap a czivillista felemelését megokolni próbálta, szóló azt a megjegyzést tette, hogy gazság ez a törvényjavaslat. Az elnök ezért rendreutasította, a mi nem von el semmit abból, hogy az ellenzék a törvényjavaslaton fölháborodott. Érthetetlen is, hogy a chlopy-i hadparancs után ide mernek a nemzet elé állani, hogy tőle két milliót kérjenek udvartartásra, a mely nincs. A nagy többségben egyetlen ember támadt, a ki a czivillista védelmét elmerete vállalni. És ez az ember Dániel Ernő báró volt, az a Dániel báró, aki unokája és örököse a vértanu Kis Ernőnek, örököse azonban csak a vagyonnak és nem az erzületnek is. A többség azzal okolja meg hallgatását, hogy nem akar időt pazarolni. Csudálatos, hogy a mikor nemzeti kérdések kerülnek szóba, a többség mindig azt mondja, hogy ne vitázzunk, mert ez időpazarlás. Majd megmondja a nemzet, hogy ki az időt es a pénzt pazarló, az ellenzék vagy a kormánypart. Majd azt fejtegette, hogy milyennek kell lennie a magyar udvartartásnak. Meri-e a kormányelnök állítani, hogy van magyar udvartartás? Meri-e Dániel állítani, hogy van magyar udvartartás?

Kubik Béla: Persze, hogy meri.

Endrey Gyula: Én is azt mondom, hogy Dániel meri és ezzel tultesz Dániel profétán, mert vakmerő. Boszorkányos dolog ez a javaslat, olyan dologra kér pénzt, a mi nincs. Mikor annyi nyomor az országban, semmi loyaltással sem befolyásolhatja magát iteleben és azért nem szavazza meg a javaslatot. (Helyeslés a baloldalon.) Az, hogy legalkotmányosabb király nem illeti meg többé ő felsegét a mióta a chlopy-i hadparancs megjelent. (Taps a szélsőbaloldalon.) Van királyi palotánk, fényes és nagy, de lámpákkal sem találjuk benne a királyt. Nagy szerencsetienségnek tartja ezt a javaslatot és azért nem fogadja el. (Eljenzés a baloldalon.) A régi urakodók humanusabbak voltak. IV ik Henrik azt kívánta, hogy vasárnaponként legalább tyuk kerüljön a paraszt fazekába. Most azonban meg ezt a tyukot is kiveszik a fazékból, hogy legyen mit enniök a léha tányérnyalóknak. (Eljenzés a baloldalon.)

A szegedi Kossuth-párti követ.

Polczner Jenő szintén ellene beszél a javaslatnak. Nem szavazná meg a régi czivillistát sem mindaddig, a mig magyar udvartartás nincs, de nem szavazza meg mindaddig azért sem, a mig törvénybe iktattuk, hogy a király és a királyi család tagjai felosztendéig Magyarországon tartoznak lakni. Költséget csak a magyar királynak, csak a magyar udvartartásnak hajlandó adni. Elvitáztatatlan jogunkat a külön udvartartáshoz látjuk Deák törvényében az 1867 évi XII. törvényezikben. A törvény kimondja, hogy az udvartartás nem közösgy.

Ha pedig nem közöstudt, akkor önálló a magyar udvartartás, azaz önállóan kell lennie. Már azért is kellene magyar udvartartást teremteni, hogy mágnásaink, a kiket az udvar Bécsbe vonz, itt költsék el millióikat. Az udvartartás hatását nem érzi sem a magyar ipar, sem a magyar társadalom. Bécsét építik, Bécsét gazdagítják az uralkodó és az uralkodóház tagjai.

Magyarországot magtárnak nézik oda-fönt, a mely arra jó csak, hogy pénzt adjon, a mikor szükséges. Ilyen körülmények között nem szavazza meg a javaslatot. (Eljenzés a baloldalon.)

Szünet következett.

Mért épült a budai várpalota.

Elnök: Utólag rendreutasítja Endrey Gyulát, mert azt mondta, hogy a király neve mellől el kell hagynia a „legalkotmányosabb” jelzöt.

Bánffy Dezső báró nagy érdeklődés mellett szólalt fel. Új mondanivalója alig van a vita tizennegyedik napján. Felel Tiszának és azoknak, akik támadták. Majd hogy csak azt nem mondta, mint valami gyermeknek, hogy fogja be a száját. A politikai elváltoztatásra van azonban többféle megjegyzése is. Tisza Kálmán is szegre akasztotta a bihari pontokat, hogy az országnak szolgálhasson. Mit tett ő. Megmaradt az 1867. alapon, mert az a nézete, hogy a magyar nemzeti államot azon is ki lehet építeni.

Heck János (a jobboldal felé): Labanczvá vedleni nem bűn, de kuruczvá vedleni bűn? (Nagy zaj.)

Bánffy: Chamberlain angol államférfi is elvet változtatott, mert ő 20 év előtt a szabad kereskedelemnek és behozatalnak híve volt és most védő vámokkal zárja el Angliát és behozta a gabonavámot. Ki meri vádolni elvtagadással. — Mikor ő ült a kormányelnöki széken, akkor volt reménye, hogy a közös vámterület fenntartható, de most már nincs. Tapasztalta, hogy a vámközösség tovább fent nem tartható, ezért követeli az önálló vámterületet. Kívánja, hogy a dinasztia és a nemzet közt a harmonia fennmaradjon, de ekkor olyan férfiak kelljenek a király mellé tanácsadóknak, akik az igazat megmondják. Amíg Erzsébet királyné élt, aki rokonszenvezett velünk, az év nagy részét nálunk töltötte. Aránylag több időt töltött Magyarországon, mint Ausztriában. Mióta meghalt, azóta nagy ür támadt utána. Sürgette ő is annak idején a magyar udvartartást. Akkor azt mondták: nincs megfelelő palota. — A király várkastély építése 25 évre volt tervezve és hogy ez a kifogás ent ne állhasson tovább, 25 év helyett 5 év alatt fejeztette be az építést. Palota van már, de magyar udvar benne nincs. Ezután gunyosan felelt Tiszának, hogy abban a részeg illuzióban ringatja magát, hogy a magyar nemzetben van elég életerő arra, hogy kivívja független államiségének jogait, amelyekért elszántan küzdeni fog és nem adja fel a küzdelmet, mint a Kossuth párt. Nem

fogadja el a javaslatot, hanem Apponyi Albert határozati javaslatához csatlakozik,

Eötvös leozkérteti Tiszát.

Eötvös Károly azt mondja, hogy Bánffy és Apponyinak van multja, Tiszának nincs, hiszen minden kormányt egyformán támogatott. Ha ez mult, akkor jobb, ha egyáltalában nincs multja. Tisza István azelőtt valamelyik pénzügyminiszter elén állt, amely gyászosan bevezetett. (Nagy derűtség.) Tisza 9 hónap óta miniszterelnök, ami elég idő arra, hogy megmutassa, kicsodás-micsodás hiszen Newtonnak és Shaksperének is elég idő volt 9 hónap a születésre. Elmondja rendre, hogy ezafölta meg Tisza 9 hónap óta a programját tetteivel. Ha tréfálni akarna, hát uramócsémnek szólítaná, hiszen oly gyerekmber még. Nagy a különbség a régebbi idők emberei közt. Gajári Géza helyén is más ült.

Gajári: Azon az oldalon is mások ültek.

Kubik: De nem volt oly feltűnően nagy a különbség. Ha részeg illuziókba ringatja magát az ellenzék, akkor minden becsületes magyar ember részeg legyen. Addig nem szavaz meg egyetlen fillért sem, amíg a sarkanyus csizmáig ki nem mutatják, mire kell a 11 millió.

Tisza István felel a szónokoknak. Inkább összemorzsolatja magát, de nem enged. Hiszi, hogy a nemzet leszállítja az ellenzék vérményeit.

Rákosi: Ugy? Hát tiszta választások lesznek.

Eötvös Károly válasza és **Olay** Lajos rövid felszólalása után az ülés véget ért.

Vármegyénk és közelvidéke.

Zsinati képviselő és tanácsbíró választás. A hajdunánási református egyház presbiteriuma vasárnap délelőtt közgyűlést tartott, a midőn szavaztak az egyházmegye részéről küldendő zsinati képviselőkre is. A nánási egyház szavazatát **Zsigmond** Sándor esperes és dr. **Baltház** Dezső hajduszoboszlói lelkészre, lapunk kitűnő munkatársára adta, mint egyházi rendes zsinati képviselőkre, póttagul Kiss Ferencz püspökladányi jeles lelkészt választották. A világi részről, mint zsinati képviselőkre **Padrah** Sándor és id. **Lenyél** Imrere szavaztak, póttagul **Simon** Károlyt választották. Határozták a megüresedett tanácsbírói állás betöltése felől is, a melyre **Domahidy** Elemér főispánt is emlegetik. A nánási presbiterium egyhangulag az érdeműs és buzgó református **Padrah** Sándorra adta a szavazatát.

Elek napja. Karczagról írják: A haladó idő évről-évre meghozza városunk jeles fiának, a tisztelet és szeretet által a mi kedves Elek bátyáknak nevezett, de az egész ország egyik legtelkesebb hazafiának a hatalmas kurucznak és országgyűlési képviselőnek nevenapját. Ez alkalommal a város ünnepi színezetet ölt magára, megnépesedik a közeli és távoli vidékről érkező nagy férfiakkal, kik a város legelőkelőbb polgáraival mint bucsujáró helyre mély tisztelettel se-reglenek Elek bátyánk magyarosan igazi vendégszerető házához, hogy üdvözöljék a nap hőst, az ünnepeltet, ki most tartotta név-ünnepét. Ez alkalommal is lejöttek városunkba az ország minden tájékról sokan, nagyon sokan; itt voltak többek között Barabás Béla, Rákosi Viktor, Bakonyi Samu,

Sebes Dénes, Gaál Sándor, Tóth János, Kovács Gyula, Benedek János, Rátkay László országgyűlési képviselők is, kik bizonyára lelkes örömmel kívánják Karczag város összes polgáraival együtt, hogy ami kedves Elek bátyánkat, Papp Eleket az Isten sokáig éltesse.

Rendkívüli megyegyűlés. Hajdúvármegye bizottsági tagjait július 25-én hivta össze közgyűlésre a főispán. E közgyűlésen igen fontos ügyek felett döntenek. Az építendő utvonalak irányait fogják meghatározni. Miután a városok és községek lakosságát kiválóan érdekli ez az ügy, a rendkívüli közgyűlés iránt nagy az érdeklődés.

Nagy gazdasági tűz. Hétfőn délelőtt 7 és 8 óra között az Alsó-Józsán Jablonczay Kálmán tanyáján 14 méter hosszú, 6 méter széles buzakazal leégett. A kazal az aratóké volt. A kár az ezer koronát meghaladja. A tűz tovaterjedését csak nagy erőfeszítés után tudták meggátolni.

Mi az ujság?

Se cigány, se ló. Három oláhczigány: Lakatos György, János István és Antal csendesen bandukoltak az országúton, hét lovat hajtva maguk előtt. Mészáros Mihály bátori csendőrörsvetető előtt gyanus volt a karaván s fel akarta tartóztatni őket. De a morék elmenekültek, megerősítve a csendőr gyanuját, hogy ezek lopott lovakat visznek. Megindult a hajsz. Mészáros 4 nap, 4 éjjel üldözte a cigányokat, míg végre nagynehelyen elfogta őket. Kivallatta a karavánt s megtudta, hogy a cigányoknál négy lopott ló van. S hogy gazdáik a lovakra rá ne ismerjenek, egyiknek fejére csillagot festettek, a másik ló fejét feketére bemázolták, szóval mind a négy lovat feldisznították. A csendőr a négy lovat kiadta gondozásra a baktai embernek, a cigányokat pedig bekísérte a városba az ügyészre, honnan a kihallgatás után szakadon eresztették őket. Csak erre vártak a morék. Fáj a foguk a négy lopott lóra s mihelyt kiszabadultak a fogságból, Baktára siettek s éjjel visszaopták a négy gazdától lovakat. S most már se cigány, se ló. A csendőrség újra nyomozhatja a furfangos karavánt.

A háboru hajóvesztései. Az orosz-japán háboru — minél tovább tart — mindig több áldozatot követel. Különösen nagy a veszteség hajókban, melyek a tengeri ütközetek alatt elmerültek. Ezeknek tabelláris kimutatását alábbiakban adjuk: Tengeri ütközetben elpusztultak: orosz torpedóuzó hajók: Vhuritelni, Stergusei, Strasnji, Silni. Torpedó uzó japán hajó: Akatsuki — Torpedótól felrobbantott orosz csatahajók: Cezarevits, Retvizán, Sewastopol. Czirkálóják: Pallada. Japán kisebb gőzösök: Kinsumara, Hitochimarn, Sadomaron, Insurnimarn. Tengeralatti aknákról felrobbantott orosz csatahajók: Pet opavlovszk, Pohjeda. Czirkálóják: Bojavin. Kisebb gőzösök: Jenissei, Amur. Japán csatahajók: Hatsuse, Fuji. Czirkálóják: Asama, Kaimon. Kisebb gőzös: Mikaja, Torpedóhajó 48. sz. Össze-ütközésnél megsé ültek: Japán czirkálók: Kassuga, Joshine. El-ülyesztett orosz hajók: W-rjeg, Korejec. Kisebb gőzös: Mandsur.

Botrány után — párbaj. A tiz nap előtti Wampetics-féle botrány második sebesültje, Fackh József is felgyógyult tegnap. Annyira behegedt már a sebe, hogy az orvosai megengedték a távo-zást. Fackh kocsin a Vamház-köruti lakására ment, de nem időzött otthon, vonaton elutazott falura üdülni. Ami a

Schmidt főhadnaggyal való párbaját illeti, a jegyzőkönyv és a segédek már teljes készenlétben várják a párbajt, amelynek összes feltételei meg vannak állapítva, csak az időre vonatkozólag várják meg Fackh teljes felgyógyulását. Nem lesz kardpárbaj, a segédek pisztolyban állapodtak meg háromszori golyóváltással. Fackh ugyanis kardra nem verekedhetik, ezelőtt két eszten-dővel egy párbaj alkalmával Figdor Gusztáv — a kitünő vívó — keresztülvágta a jobb karját. Fackh azóta nem igen használhatja a jobb karját, gyakran görcsei vannak, amelyek kép-telenné teszik a kardforgatásra.

Halál a nászuton.

A tenger áldozatai.

Folyó hó 16-án délután négy óra után Fiumében uriember és egy fiatal hölgy az az Adamichmólónál veszteglő egyik csónakba szálltak, hogy csónakázni menjenek a ten-gerre. Az idegennek látszó pár a „Budapest” nevű csónakot bérelte ki és úgy egyezett meg a csónakossal, hogy hosszabb sétautra vi-gye őket. A csónakos Pasquali Ulbatlo ven-dégein kívül egy kis 12 éves fiút is magá-
val vitt, aki rendesen utitársa szokott lenni, ha csónakázni ment. A csónak a parttól elindulva a Baross-kikötő felé vette útját.

A felborult csónak.

Alig ért ki azonban a csónak a széles moló mellől, hirtelen szél ke-
lekezett. Az idő különben derült, napsugaras volt és a tengeren csak a gyöngye szél vert föl kis fodrokat. Mi-
kor a csónakkal a kikötő előtt levő második uszó gömbhöz értek, egy erő-
sebb szélroham lepte meg a csóna-
kázókat. A szél a kis járműre erősí-
tett napvédő ernyőbe kapaszkodott és
megdöntötte a csónakot. Az erős bil-
lenésre a bennülő fiatal asszony na-
gyot sikoltott, mire a férfi, aki a fér-
jének látszott, mosolyogva néhány
szóval bátorítani akarta. De abban a
pillanatban, mikor a csónak megdőlt,
a bennülők nyugodtságukat veszve,
szintén arra az oldalra dőltek, és egy-
másba kapaszkodtak. S ekkor történt
a szerencsétlenség, hogy a csónak
felborult és mind a négyen beestek a
tengerbe. Közzülök hárman, az idegen
férfi, a hölgy és a bárkás, a kik nem
tudtak uszni egy-két pillanat alatt el-
merültek és odavesztek a tengerbe.
Egyedül a kis fiu nem vesztette el a
végzetes pillanatban lélekjelenlétét és
a mikor kifordultak a csónakból uszni
kezdett. Így sikerült neki kikerülnie a
felfordult csónak alól s melyre aztán
felkapaszkodott.

Késő segítség.

Ebben az időtájtban érkezett a „Dániel
Ernö” nevű hajó kikötőnk elé, amely Ve-
lenczéből volt visszatérőben. A hajó már
be akart térni a kikötőbe, de a parancsnok
azonnal abba az irányba terelte, a hol a
csónakázók szerencsétlenül jártak, hogy se-

gítséget nyújtson. A hajó manővere nem
mehegett gyorsan s mire a „Dániel Ernő” a
felborult csónak közelébe ért, egy arra ha-
ladó halászbárka már felvette a megmen-
kült kis fiút.

A borzalmas katasztrófa híre aztán
egy pillanat alatt futó tűzként terjedt el a
városban. A révhivatal is értesült a dologról
és Minach révbiztos azonnal csónakba szállt,
hogy gyorsan a szerencsétlenség helyére
siessen.

Uszó kalapok a vizen.

A révkalauzok az „Ella” gőzössel to-
vább czirkáltak a tengeren, keresve azokat
a tárgyakat, melyeket a viznek föl kellett
vetni a felszínre. Hosszaskutatás után végre
két kalapot vettek észre a tengeren uszva.
Az egyik puha nemez kalap volt és kétség-
telenül az idegen férfié volt. A másik női
szalmakalap pedig a feleségé volt. Majd egy
pár fekete női keztyűt is találtak. Tovább
keresve, a tenger egy részén szerteséjjel
uszó papirosokat láttak, melyeket kihalász-
tak, hogy belőlük esetleg megtudják a ten-
gerbe vesztettek kiletét. A papirosok között
egy piros boríték is volt, melyben minden
írás nélkül egy száz koronás bankjegyet ta-
láltak. A borítékon ez a czim volt olvas-
ható: „German Adolf—Lwow (Lemberg)
Sevelesa 10”. A rendőrség ezzel már olyan
adat felett rendelkezett, a melynek alapján
könnyen kikutathatta, hogy kik voltak a
szerencsétlenüljárt idegenek. Sorra járva a
szállókat, végre a „Quarnero” szállóban meg-
tudták, hogy oda tegnap reggel Krakóból
egy fiatal házaspár érkezett, amelyre telje-
sen ráillett a Demarchi fiutól nyert személy-
leírás. Utána néztek a bejelentő czédulának
is, amelyen az irás teljesen megegyezett a
tengeren talált boríték czimzésével. Kétség-
telen volt tehát, hogy az eltűntek identiku-
sak voltak a szálló két vendégével. A be-
jelentő lapon ez a név volt: Tuniszky Ká-
roly és felesége. A közelebbi adatokból csak
annyit sikerült még megállapítani, hogy a
férfi 28 éves volt, felesége pedig 23 eszten-
dős lehetett. A szálló személyzete elmondta,
hogy reggel érkeztek Budapestről és estére
tovább akartak utazni Ankonán át Olaszor-
szagba. Tuniszky és a felesége fiatal ház-
pár volt és most mentek nászutra. Mielőtt
csónakázni mentek, meghagyták a szálló-
személyzetnek, hogy podgyászait vigyék a
„Villám” hajóra, a melyen tovább akartak
utazni. A podgyászokat fel is adták, de tu-
lajdonosaik már nem utazhattak el, mert
kirándulásukról többá nem tértek vissza.

A rendőrség Tuniszkyék holmijáért még
az este Ankonába táviratozott és egyuttal
Krakóbba is küldött telegrammot a fiatal
házaspár tragikus haláláról.

A tenger áldozatai.

A tengerbe vesztett csónakos 31 éves,
fiumei születésű volt. Azzal kereste a ke-
nyerét, hogy az idegeneket csónakázni vitte.
Különös, hogy csónakos létére nem tudott
uszni és ezért kellett neki is elpusztulnia.
A Demarchi fiu elbeszélése szerint Paquali
csónakos tegnap kissé többet is ivott a kel-
letnél és a mikor a vízbe esett, tehetet-
lenségében egy pillanat alatt lemerült a ten-
ger fenekére.

A nászutas házaspár egyszer-kétszer
még fölmerült a vízből, de aztán a férfi és
a nő egymásba kapaszkodott és mind a ket-
ten leszáltak a tenger mélyére. Holttestüket
még egyre kutatják, de eddig nem akadtak
rájuk. Valószínű, hogy a tenger árja a hul-
lakat messze elsodorta a kikötőtől, míg a
felszínre veti őket.

Megint Carola Czeccziliáról.

Megirtuk a napokban, hogy Sturdza
Viktor román herceg Sturdza Demeter ro-
mán miniszter fia halálosan beleszeretett a
budapesti orpheumi divába Carola Czecczi-
liába. A Bukarestből keltezett szenzációt
nyomon követi egy újabb szenzáció, amely
sürgönydróton Berlinből sietett hozzánk.

Czecczilia kisasszonynak, aki most a
berlini Appoló színházban vendégszerepel,
sulyos esetetámadt színész-kollegájával Brahn
urral. Ez a színész ur megfélekedezett Cze-
cczilia urhölgy gyöngye idegeiről és nyilt szí-
nen szerepét meghaladó buzgalommal ugy-
ölelte át partnerét Czecczilia kisasszonyt,
hogy derekán a fűzőnek három csontja szét-
törtött. A kisasszony nyomban kész volt a
megtorlásra és gyűszüs ujjával olyat kop-
pintott színésztársának gyöngye ellenállásu
fejére, hogy azon — régi orvosi műszó sze-
rint négy krajczár mekkoraságu folytonossági
hiány keletkezett.

Előadás után a megsértett Brahn meg-
torolta a sértést éppen nem lovagias mó-
don, amint arról tanuskodhatik az a ron-
gyokra tépett csipkekendő, amely a Cze-
cczilia nyakát díszíti. Természetes, hogy a
diva esküvel jelentette ki, hogy Brahnal
együtt nem játszik. Elbocsájtatását köve-
tolta, amit megkapott, de megkapta egyut-
tal az Appoló színház igazgató keresetét is
15000 korona kártérítés mlatt,

A berlini bíróság azonban elutasította
az igazgató keresetét azon indoklással, a
művésznő idegesebb, hogy tulcsigázott állapot-
ban tovább játszassák . . .

Czecczilia kisasszony most már egész
bátran férjhez mehet Sturdza hercegghez.

Egyházak és iskolák.

Egyetemi tanári vizsga. A deb-
reczeni jogakadémia kiváló tanára,
Haendl Vilmos a budapesti egyetem
jog és államtudományi karán letette a
politikai tudományokból az egyetemi
magántanári vizsgát. Képesítését a köz-
oktatásügyi kormány tudomásul vette.

**Hajduböszörményi református
főgymnázium 1903—1904.** tanévről szóló
értesítője megjelent. Köblös Samu igazgató
teszi közé. 122 oldalra terjed. A szép haj-
duváros főgymnáziumában az első érettségi
vizsgát az idén tették a muzsafiak. Az érte-
sítő t ösmertetni fogjuk.

Társas-élet.

A Bocskai-szőlőstelep ott kint az erdő
mellét a hadházi határban rövid idő alatt
Debreczen legkedvesebb kiránduló helyévé
nőtte ki magát; különösen a mióta a deb-
reczeni és hadházi telepések a derék Ullmann
uram vezetésével barátságos vendégfogadót
is építettek a szőlő mellett tölgyes erdőben.
És nem elég, hogy a Bocskai telepről szü-
retelt kitünő boraikat mérhetik ott, még a

Zsákok és ponyvák
Tisztelt gazdaközönség!
legolcsóbb bevásárlási forrása

Grünberger Ignátz
zsák- és ponyva-kölcsön üzlete
DEBRECZEN, Bathyányi-utca 4. sz.

kutfurásnál is oly szerencsések voltak, hogy — ha igaz a hír — Parádót is lefőzik a gyomorjavító szagos forrásvizőkkel.

De természetesen akármilyen hírnévre is emelkedik a vizők, mégis a boraikra a legbüszkébbek a telepes gazdák. Méltán. A férfiak izlése szerint a kellemes kirándulásnak legszebb zenéje a pohárkocintás, ilyen kocintgatás, ilyen barátkozás szombaton este is volt a Bocskai-kert fogadóházában. Magok a telepes urak voltak a házigazdák is és a kedves helyen szórakozni, a forrás után üdülni urasszonyok, urleányok, urak és urfiak szép számban gyűltek össze. Sőt még a válogatott cigánylegények sem maradtak el a Berki Lajos hadházi bandája huzta a talpalá valót, mert volt táncz is. Alkalmi tudósítók még névsort is hevenyészett össze a jelenvolt hölgyekről. Ime a jelenvoltak: Asszonyok: Bajdor Jánosné, Mándi Imréné, Hepke Oszkárné, dr. Király Péterné, dr. Gulyás Istvánné, Motesitzky Hugóné, Deseő Kálmánné, Burger Izsóné, dr. Nagy Kálmánné, Poroszlai Lászlóné, Szilágyi Kozma Engelbertné Jenőné, Veszprémy Istvánné, Darvas Izidorné, Juszt, Gézané, Bartha Jakabné, Pollák Gyuláné (Bécs), Tóth Józsefné (Budapest), Ungváry Mihályné, Riesz Henrikné, Bisutka Gáborné stb. Leányok: Darvas Elek, Motesitzky Stefike és Aranka, Deseő Margit, Ella és Irén, Hepke Matild (Fehértemplom), Hadházy Emma, Asbóth Ilona, Szilágyi Ilonka és Dóri, Bisutka Réza stb.

A következő vasárnap délután és vasárnap este pedig Debreczenből özönlöttek a Bocskai telepre a kirándulók. Több százan voltak kint és a kedves kiránduló hely népszerűsége napról-napra emelkedik.

UJDONSÁGOK.

Debreczeni fiu öngyilkossága.

Ebben a teljesen korrumpált, miazmás levegőjű korban az érző ember mindig bizonyos méla bánattal, bizonyos fokú elkeseredéssel áll meg azok fölött a korán megnyitott sírok fölött, amelyek fiatal, kihűlt szívek fölött domborulnak. Ilyen sír fog domborulni Csehi István debreczeni születésű és szép tehetségű fiatal mesterlegény holtteste fölött, ki messze szülő földjétől Sátor-Alja-Ujhelyen a Bodrog hullámaiban találta meg az enyhülést a családi bajok miatt régen fájlalt fájdalmára.

Szerencsétlen szülei tegnap, vasárnap este kapták a telegramm-értesítést egyetlen fiuk haláláról. „Kedves fiok meghalt szerencsétlenül” — így szólt a szomorú üzenet.

A szegény emberek az örjítő fájdalomtól zavarodottan siettek Sátor-Alja Ujhelyre, ahol fioknak csak hült tetemét találtak.

A mende-monda boldogtalan szerelmet, majd családi vizályt tart az öngyilkosság okául. Mdr, hogy a fiatal ember öngyilkos lett és nem pusztán szerencsétlenség áldozata, arról családjának szomorú viszonyaiból lehet következtetni.

Most elbujdosott, szerencsétlenül járt fiuk holtteste fölött a bánatba horult szülők bizonyosan összeférnek a közös bánatban és siralomban.

— **Zichermann bácsiról** a véletlen téves értesítés következtében éppen a mi lapunk közölte néhány napokkal ezelőtt a halálhírt. Nem teljesedett be, hogy kinek a halálhírt előre megírják, hosszú életülészen. Mert a sokaktól szeretett, becsült öreg debreczeni polgár Zichermann bácsi tegnap éjszaka 10 és 11 óra között csakugyan meghalt szerető fiának, dr. Nyiri Ernő debreczeni ügyvédnek a lakásán. A vigkedélyű öreg ur utolsó esztendeiben sokat betegeskedett. Halála is hosszú és kínos betegeskedés után következett be. Szerdán délelőtt 10 órakor temetik a Degenfeld-téri gyászháztól. Régi öreg barátunk elvesztését (72 esztendő volt) őszintén fajjaljuk.

— **Porosz rendjelek Debreczenben.** A hivatalos lap közlése szerint a király megengedte, hogy gróf Zedtwitz Alfred, a 7. huszárezredparancsnoka a porosz vörös sasrend másod, gróf Batthyány Gábor harmad, Capri Valér és Clement Pál főhadnagyok, Edlinger Oszkár és Neerhaft Kristóf hadnagyok negyed osztályát elfogadhassák és viselhessék.

— **A „polgári asztaltársaság” tagjainak figyelmébe.** A szegény gyermekek felruházásának céljából alakult asztaltársaságunk, e hó tolyamán 8 éves fenállását, egy sikeresnek ígérkező gyermek-ünnepélyvel összekötve ünnepélylyel megülni, mely alkalomból a kerthelyiség kis Ósbudavárra lesz átalakítva, hol a kicsinyek szórakoztatására szüpadok és különféle játékszerek lesznek felállítva. Az ünnepély érdekességét az előzőeky gazda meglepetései nagyban növelik, egyuttal elárulhatjuk, hogy több hölgy tag is közre fog működni az ünnepély sikerén. Ennek és még más fontos egyek tárgyalásának céljából a T. tagok felkéretnek, hogy ma, azaz 1904. július hó 19-én este fél 9 órakor a szokott helyen (a Dréher sörcsarnokban) mennél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— Nótázás a Dréher mulatójában.

Tegnap este kilencz órakor jó magyar társaság verődött össze szerkesztőségünkben. Vig beszélgetéssel hajtottuk a napi munkát, mikor egyszerre csak megáll mindnyájunk kezében a penna s hallgat mindenki a szerkesztőségben. A szomszédos Dréher nyári mulatójából ugyanis széles terjedelmű férfi hang zengő énekében hallgatjuk Dankó Pista gyönyörűséges kurucz nótáját: Gyöngye violának letörött az ága . . . A gyöngéd zongora kíséret mellett a kellemes nyári estén nyitott ablakunkon becsapódott s szívére hajlott a szép nóta siró-rivó dallama s egyszerre valamennyien halkan kísértük és daloltuk mi is: Nagy Bercsenyi Miklós sirdogál magába. A nóta végén a Dréherből áthangzó tapsba beleolvadt a mi tapsunk is . . . Megtapsoltuk a kitünő hangu Papp Ferenczet, a Király Színház fiatal tagját, mert mint utólag megtudtuk, ő énekelte a mi halhatatlan cigány nótaköltőnk legszebb kurucz nótáját!

— **Távozó dohánygyári aligazgató.** A dohánygyár aligazgatója, Péter József, aki kolozsvári kartársával helyet cserélt, vasárnap bucsuzott el hivattársaitól.

— **Lépfenés hust ettek.** A tegnap délutáni órában az a hír terjedt el, hogy a Debreczen melletti Harstein-féle szép uradalomban, a Pusztá-Szent-györgyi uradalomban több cseléd lépfenétől pusztult jószág husát élvezvén, életveszélyesen megbetegedett és egyik cselédasszonyt haldokolva hozták be a közkórházba. Ez a rémséges hír, szerencsére, kánikulai melegség szülte híresztelésnek bizonyult. Az igazság az egész dologban a következő tudósításunknak felel meg. Miúgyanis a rémhír vétele után az uradalom tulajdonosánál tájékoztattak magunkat. Igaz, hogy f. hó 6 án egy tehén lépfenében elpusztult, de ezt a döggöt, miután az állatorvos felboncolta, gödörbe temették. Azonban, ugy lát-szik, hogy a nagy tanya kevésbé finyas cselédsége megkivánta a potya hust. Még éjszaka felásták a gödört és még reggelre jól belaktak a lépfenés döghusból és hogy mennyire tisztában voltak a cselekedetök tilalmaságával, bizonyítja, midőn a döghus éjvezése miatt rosszullettek, nem a rendes uradalmi orvosnál jelentkeztek a súlyosabb betegek; pedig az uradalmi orvos minden csütörökön kilátogatta és ingyen kezeli őket. Ma pedig az egyik béresasszony, Farkas Lajosné, Fésüs Borbála a kórházba jött. A betegség a sebhedt ajkán ütött ki és a vizsgálóbíró is kihallgatta. Az egyik első jelentés szerint állapota aggasztó, a másik hír már azt mondja, hogy ki fog gyógyulni. Érdekes, hogy a cselédség, mely a döghusból lopva evett, máig titokban tartotta ezt. Az uradalom tulajdonosa is tőlünk értesült a rémes hírről és az uradalmi orvossal még az este folyamán kihajtatott Pusztá-Szent-Györgyre, a ki csak a döghusból evett, mindenkit megvizsgáltak és hál' Istennek aggodalomra nincsen ok. Az orvos még egy viselős asszonyt küldött be az kórházba, de ez sem veszélyes beteg. Mindenesetre szomorú világot tár fel, hogy ma már a magyar köznép is döghusevére vetemedik, holott ezelőtt a kóborcigányoknak volt ez a kedves csemegéje. A fentiek kivül még két férfi cselédet ápolnak.

— **Névmagyarosítás.** Schwarz László, István és Imre kiskoru debreczeni lakosok családnévüknek Sajó-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Sebestyén Géza beteg.** A debreczeni színházjáró közönség szeretett színésze, Sebestyén Géza, aki jó kedvében sokat emlegette a körtermet, váratlanul maga is oda jutott s ma súlyos betegen a budapesti Szent-István kórházban fekszik. Bár már nagyobb idő óta van ott, beletelik legalább még két hét, mire kiszabadulhat a jeles színész a fojtó körterem levegőjéből. Minél hamarabb elkövetkező jobbulást kívánunk, a mi kedvelt színészünknek, a jó Sebestyén Gézának.

— **A Mr. Thyerri kecskéi.** Néhány nappal ezelőtt még az Angelotti orfeumában szerepeltek a Thyerri uram kecskéi, a melyekről az egyik nagyváradi laptársunk a következő fura históriát írja: A Sas udvarán tegnap este óriási közönség tapsolt Mr. Guillon Thyerrinek, a ki az ő csodálatos hat kecskéjével rendkívül érdekes dolgokat produkált. A sok taps és a tetszés tüntető moraja elfelejtették a mesterrel azt a sok kellemetlen percet, a melyet legutóbb Debreczenben átélt. Tegnapelőtt fejezte be

Minden háznál szükséges

a ruhák tisztán tartása, a pecsétektől való megkimélése, mely tisztítás és javítás sehol sem eszközölhető jobban és olcsóbban, mint

MINÁRIK JÓZSEF

polgári és katonaszabó,
DEBRECZEN, Vár-utca 2. szám alatti
elsőrendű vegytisztító intézetében.

a debreczeni gróumban előadásait Thyerri még az nap átakart jönni kecskéivel Nagyváradra. Dehogyan jöhetett. Debreczenben a négy lábú állatok között száj és körmőfájás dühöng, a hatóság kecskeszállítást nem engedélyezett. Kétségbeesetten szaladgált Thyerry jobbra, balra, de senki sem tudott segíteni rajta. Végre is a nagyváradi rendőrséghez fordult, amelynek útján a földmivelésügyi miniszter miután meggyőződött arról, hogy Thyerri kecskéi nem amolyan közönséges, hanem öntudatos, művészi kecskék, a szállítási engedélyt megadta. Hosszu Odiseák után így jutott át Thyerri Debreczenből Nagyváradra. És most azután mekk, mekk! Vigan mekgeknek a francziául iskolázott kecskék

— **Esküvő.** Poldesz Rikárd szegedi mérnök e hó 27-én tartja esküvőjét Debreczenben Mihely Margit kisasszonnyal.

— **Pörüljárt békegalamb.** Vasárnap délután Dobránszky Sándor összevett egyik szomszédjával. A két verekedőt Dobránszkyknak a felesége békitette. A békítésbe az udvarban lakó Répánszky József napszámos is beleszólt olyanformán, hogy a Dobránszky né fején háromszor is végigvágott, úgy hogy az asszonyt menten elborította a vér. A pörüljárt békegalamb feljelentette Répánszkyt.

— **Kétszer nyílik az akácfa virága.** Szépséges szép nótája a jeles színesköltőnek, E. Kovács Gyulának minden magyar, nótaszerető ember szívét megragadta már bizonyosan sokszor, de sokszor. Minden szerelmes embernek legkedvesebb nótája: Kétszer nyílik az akácfa virága. Ez az igazán szép magyar nóta jut most eszünkbe, hogy a mi városunk híres, neves Hatvan-utczájának közepén két sor akácfa újra feldiszipette koronás fejét fehér fűrtös szép virágával, a legszebb magyar virággal, az akácfavirággal. Boldogok is a hatvan-utczai fiatalok, mikor a forró július közepén is esténként a szerelmesen bólingató, virággal teli akácfalombok alatt ábrándozhatnak, sétálhatnak.

— **Feljelentés 20 fillér miatt.** Varga Imréné Györfi Zsuzsa a hadházi ut 24. sz. a. lakott Orbán Józsefné házában. Bizonyára nagyon haragudhatnak egymásra, hogy a volt lakó most lopással vádolja a háziasszonyát. Azzal vádolja, sőt két tanuval is kész bizonyítani, hogy a háziasszonya 20 fillér értékű csibéjét ellopta. A panaszt felvették ugyan, bár ilyes följelentés, amelynek a bosszu és harag az indító oka, komolyan alig vehető.

— **Gazdasági tűzvész az Ondódon.** Szombat éjjel az Ondódon özv. Sarkadi Andrásné tanyáján tűz ütött ki, mely 400 keresztből álló asztagot hamvasztott el. A tűzhöz a debreczeni tűzoltóság is kivonult fecskendővel és vasárnap is künn maradt. A tűz oka eddig ismeretlen. A kár a 2000 koronát jóval meghaladja.

— **Meghaltak.** Kokas Ferenczné Oláh Zsuzsanna ev. ref. 59 éves, Rábai István ev. ref. 60 éves szegényházi ápoló, Gáspár Erzsébet ev. ref. 18 éves varrónő, Törő Bálint ev. ref. 67 éves gépész, Booz Mártonné Gubás Mária róm. kath. 47 éves, Szabó Róza ev. ref. 8 éves árvaházi növendék, Egri Mór ev. ref. 83 éves piparezező, özvegy Lámfalusi Istvánné Kópis Zsuzsanna ev. ref. 74 éves szegényházi ápoló, Balku

József ev. ref. 38 éves napszámos, Sütő Jolán ev. ref. 2 hónapos, Juhász Gyula ev. ref. 2 hónapos, Szatmári Margit ev. ref. 1 hónapos, Varga Mihály ev. ref. 5 hónapos csecsemők.

— **Az elmebeteg öngyilkossága.** Szombaton hozták haza a miskolci köz-kórházból Balku József elmebeteget Debreczenbe. Vasárnap öngyilkosságot követett el. Még csak 38 éves volt. Azt képzelte, hogy valami nagy belső baja van, emiatt elvesztette az étvágát és ezzel az életkedvét is. Buskomorságba esett. Hiába buzdította környezete, hiába vigasztalta az orvos, hogy nincs komolyabb betegsége. Vasárnap délután a pajtaajtó sarkára felakasztotta magát. Holtan szállították el a Honvéd-utczába öreg anyja lakására. Feleséget és három gyermeket hagyott hátra.

— **Hogyan él a városi irnok.** A Szegedi Napló írja: Szentés sok tekintetben előbb áll mint Szeged. A múlt közgyűlésen 400 forintról 600 forintra emelte föl irnokainak fizetését. Egy városi képviselő kiszámította, hogyan lehet 400 forintból megélni. Az alábbi statisztika olyan irnok háztartási kiadásait öleli fel, akinek csak felesége van, gyermekei nincsenek. Ezt a picziny háztartást a következő kiadások terhelik: állami, községi és egyházi adóban 15 frt; nyugdíj járulékból 20 frt; vasárnaponként fél kiló husra 25-szer, 14 frt, 56 krajczár; zsiradék hetenként 1 kiló szalonna 40 frt; napi háromnegyed liter tej 21 frt, 90 krajczár; főzelékre 8 forint; napi 1 és fél tojás 5 frt, 50 krajczár; gyurni való lisztre 12 frt; zöldségre 6 frt; só, ecet és fűszerre 7 frt; mosószappan 4 frt, 50 krajczár; petróleum 8 frt, 25 krajczár; mosóvízhordásért 2 frt, 08 krajczár; vasaláshoz szénért 2 frt, 50 krajczár; 3 kocsis tüzelő szalmáért 12 frt; két öl tűzifa 30 frt; orvosnak és gyógyszerrekre 10 frt; lakbér 55 frt; két személyre 4 pár cipő 18 frt; felső és alsó ruhára kettőjöknek 35 frt; kenyérre 45 frt; temetkezési egyleti járulék 10 frt. Összesen 389 frt, 34 kr. Cselédet nem tart és így marad neki egy egész esztendőre előre nemlátható kiadások fedezésére 1 frt 66 krajczár. Hát ilyen urasan él Szegeden egy városi irnok... Nos hát a hasonló jómódban a debreczeni irnokoknak is alighanem bővebben van részök.

— **Hivatalos gyorsaság.** Még a múlt hónap 27-én történt, hogy Kovács Sándor vasuti munkást sinlerakás közben súlyos baleset érte. Az esetről a vizsgálat megejtése céljából, csak július 17-én értesítette a rendőrséget, amely csak most, jó későn indíthatja meg a vizsgálatot.

— **Szabályrendelet a hordárok-ról.** A tanács utasítására a főkapitány a hordárokra vonatkozó szabályrendeletet elkészítette beterjesztette a tanácsba. A szabályrendeletet a jog és pénzügyi bizottság fogja letárgyalni.

— **Gyalog a Tátrába.** A főiskolák nagyobb diákjainak szép szokása, hogy a nagy vakációt felhasználják arra, hogy hazánk szép vidékeit gyalog bejárják, hogy ez által is bővíve ismeretüket, a hazaszeretet ápolásában részüket kivegyék. A főreáliskola VIII. osztályának két tanulója, Antalffy Lajos és Pethő Lajos indultak utnak gyalog f. hó

12-én hajnalban és kellemes ut után nehézség nélkül értek Mikóházáig, hol Ribó György malomtulajdonos vendégszerető házában szíves fogadtatásban volt részük, mint erről értesülünk. A két diák holnap érkezik Kaszára, honnan néhány hétre a Tátrát fogják bejárni.

— **Díjlövészet.** Vasárnap a Polgári Lövérdében tartott lövészet díjat nyertek: Legjobb mély lövéssel Pásztor Gyula 71 körrel Fürst Ödön, a junior díjat Holländer nyerte.

— **Rosszul járt folyamodók.** Nemrég történt, hogy Weiszberger Izidor nevű gyanus multu alakot a régi szeretője, Lang Háni vitriollal leöntötte. Akkor többféle suskus derült ki a férfiúra és a rendőrség elzárásra, a város területéről való kitiltásra és eltolonczolásra ítélte. Weiszberger most folyamodott, hogy a kitiltást vonja vissza a rendőrség, mert neki jövődöbeli apósánál, Glück Ignácznál állandó lakása van. Mellékelte a folyamodványához a Weiszberger bejelentő lapját is — nyomtatékul. No de ezzel rosszul jártak, mert a bünygyi osztályon megállapították, hogy a bejelentés hamis adatot tartalmaz, mert akkor a rendőrség hüvösön pihent a férfiú, mikor a bejelentés történt. Így hát a hamissággért Glück Ignácz, a jövődö após is páczba kerül.

— **Nagy tűz Ottományban.** Szőlősi Rudolf debreczeni nagybérlő ottományi birtokán nagy tűz pusztított. 4 pajta, dohányos lakás és csomózóház égett le, továbbá 1000 méter mázsás lóhere kazal a tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Lemondó rendőr.** Rövid idő alatt már a hetedik rendőr mondott le állásáról Pásti Istvánnak hívják a lemondó rendőrt, ki alig 3 napig viselte a város gunyáját, de ez a 8 nap is elegendő volt, hogy kitapasztalja, milyen nehéz élet vár reá és milyen mostoha a rendőr sorsa, különösen az utóbbi időben, amikor 16 órák nehéz szolgálat mellett 3-4 órai iskolázatásra is fogják őket.

— **Gazdák figyelmébe.** A földmivelésügyi kormány hasznos füzet képet adott ki, a melyben közli a módozatokat, hogyan lehet védekezni a takarmányhiány ellen. A mezőrendőrség az ismertebb gazdák közt osztatta szét a füzeteket.

— **Debreczeni tűzoltók Szegeden.** A szegedi önkéntes tűzoltótestület augusztus 25-én tartandó 25 éves jubileumára a debreczeni tűzoltó-testület Szikszay Gyula főparancsnok és Publíg Ernő főparancsnok-helyettes fogja képviselni.

— **A szállító közönség figyelmébe.** A MÁV. igazgatósága a tájékoztató összeállítást, amely Magyarországból dél és északnémetországba, Belgiumba, Németalföldre, Svájcba, valamint Franciaországba és viszont rendelt gyorsárak továbbítására vonatkoznak a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához megküldötte. Ahol az betekinthező. Ezuttal a kamara egyszersmind figyelmezteti közönséget, hogy a szállítványok feladásánál vonatok indulási idejére figyelemmel legyenek, mert különben a szállítási tartamok nem lesznek betarthatók.

— **Elfogott szőkevény.** A rendőrség Tóth Józsefet a kórházba szállította megfigyelés céljából. A rendőr még át sem adta a kapusnak, már is megszökött. Megindult aztán a hajszja, míg végre a Vilmos-huszáraktanya előtt elfogták.

— **Magyar daltársulat a Dréherben.** Tegnap egy 8 nő és 8 férfi tagból álló művész-társulat tartott előadást a Dréher sörcsarnokban. A tiszta magyar műsor és a tetszetős előadás a megjelent nagyszámú közönséget nagyban szórakoztatta. Az egyes élvezetes számokat zajosan tapsolták. A társulat a nagy siker daczára még csak ma és holnap tart előadást a Dreher sörcsarnokban, miután szerződése máshová kötelezi.

x Kézitáskák kiállítás Mentzénél
 x Uj töltésű villanylámpák érkeztek Mentze Henrik ujdonságok áruházába, piac- és Szent-Anna-u. sarkán.
 x Mentze Henrik ujdonságok áruházában igen olcsón lehet vásárolni.

TÁVIRATOK.

Szerelmi dráma.

Vác, július 18. Az itteni „Kuria” szállóban ma reggel 2 lövés zajára riadtak. Rajnay Béla hivatalnok és Ürményi Augusztina színésznő az öngyilkosok. A szoba ajtaját nagynehezen tudták csak befejezni, mert vaskapcsokkal volt megerősítve, a szekrény pedig eléje volt húzva. Az ajtót bal-tákkal vagdalták szét és úgy hatoltak a szobába. Az ágyon holtan feküdt a szerelmes pár, az ágy pedig, mely petróleummal volt lelocsolva, az ágy alatt pedig égő gyertya volt, már lángokban állt. A tüzet csak nagynehezen tudták eloltani. Az asztalon levél hevert. „Mindenünket eladtuk. Nincs semmink. Egymás mellé temessenek”.

Az égő erdő.

Szathmár, július 18. A város közelében a Csonkai erdő ég. A tüzoltóság és a lakosság csaknem tehetetlen a dühöngő elemekkel szemben.

Visszavert orosz támadás.

London, július 18. Kuroki seregének a Motien szorosban elfoglalt hadállása ellen 2 orosz hadosztály támadást visszaverték.

Megsértett magyar ujságírók.

Budapest, július 18. A nem rég lezajlott nagy oláhországi ünnepélyre, melyet István vajda emlékére rendeztek az oláhok, a budapesti „Figyelő” című könyvatos ujság szerkesztője, Paksy Kornél Zászló István munkatársával elutazott. A putvai ünnepély előtt megtudták az oláhok, hogy két magyar ujságíró is van köztük, nagy botrányt csináltak.

— Renegátok! A magyar kormány fogdmegjei — kiáltottak és meg is támadták őket.

Talán agyonütik őket a vad oláhok, ha a lengyel ujságírók meg nem védelmezik őket.

A csendőrség fedezete alatt menekültek a táviróhivatalba, majd a vasútra, ahol külön szakaszban utaztatták őket Csernovitzig. A vádolatok ezen alávalóságáért persze elégtételt nem kapunk, mert — magyar emberek ügyét a közös külképviselet nem karolja fel. Bezzeg ha német ujságíróról lenne szó, megmozdulna értök mindjárt az osztrák diplomácia.

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Bűnügyi regény az amerikai életből. 46.

— Roszul is érzem magam. Ugy érzem, nem sokáig fogok élni.

— Ostoba beszéd — felelte nevetve a férfi. Majd adok neked orvosságot, ez használni fog — és e szóval orvosságos üvegecskét vett elő és néhány cseppel töltött a pohár vizbe.

Irisz kiürítette a pohár tartalmát, amittől elálmosodott nemsokára és mély álomba merült.

— Szegény teremtes — mondta Bareswell gúnyosan — igen sokat szenved. No de gondoskodom én, hogy ne szenvedjen soká.

Bareswell föl és alá mérte a azobát.

— Most nyugodtan megölhetem — mormogta és villogó szemeket meresztett az alvó nőre. A kakas se fog utána kukorikolni és én a gazdag Alstine Rózsa holdog férje leszek.

Közelebb lépett az ágyhoz. A kezét összeszorította és a melle zilált. A kezét már kinyújtotta a nyaka felé, mintha végre akarna hajtani rettenetes szándékát — de ekkor hirtelen visszarettent. Az ablak felől ugyanis különös zaj hallatszott. Hirtelen oda tekintett és az ablakon véres betűkkel felírva látta a következő szavakat:

„Gyilkos vigyázz. Az igazság sujtó kezét már fölemelte. Akkor fog majd lecsapni rád, amikor nem is számítasz reá.”

— Mi ez? — kiáltott fel Bareswell és a kezét az arca elé tartotta, majd az ablakhoz rohant.

De már akkor nem látszott azon semmi. Kinyitotta az ablakot és kitekintett a sötét utcára. Ugy tűnt fel neki, mintha a tulsó sor végén a házak mellett valaki tova surrant volna. Utána kiáltott, de nem kapott választ. Akkor becsukta az ablakot és felköltötte a feleségét.

— Képzeldés — mormogta, de azért reszketett minden ízében.

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET.

Rózsa több napig nem távozott el hazulról. A legutóbbi találkozás óta, amikor Bordine a rendőrtisztviselőt lelőtte, komolyan megbetegedett.

Az egyik estén mégis akadt látogatója. El akarta ugyan utasítani, de az illető meg sem várta a bejelentést, hanem egyszerűen belépett hozzá.

— Nem tudtam túrtörtetni magam — mondta reszkető hangon és az álszakalát levette.

— Gusztáv — kiáltott a leány.

Erre a férfi kitért karokkal közeledett feléje. A leány mégis hidegen mérte végig.

— Mért jött el? Nem tudja, hogy az élete van kockán?

— Tudom, de az izgalom megölne ugyanis. Az élő istenre esküszöm, hogy ártatlan vagyok. Szörnyű tévedésnek estem áldozatul és éppen azért ártatlanságom tudatában át akarom szolgáltatni magam a törvénynek és alá vetem magam a vizsgálatnak. Azért jöttem el most, hogy a való igazságot feltárjam előtted, mert el sem tudod képzelni, mennyit szenvedek én a te haragod miatt. Köszönöm, hogy oly jó voltál anyámmal szemben, aki a vizsgálati fogságból kiszabadult. Hálás akarok lenni érte.

— Elég — vágott szavába Rózsa. Elhiszem, hogy riedgewoodi gyilkosságban ártatlan. De más büne is éppen oly gonosz, mint a gyilkosság.

— Tudom — felelte a férfi és megragadta a leány kezét, miközben fürkészőleg tekintett reá. Bizonyára a kerti jelenetre

gondolsz. De hiszen eddig nem hallgattad meg soha az én felvilágosításaimat. Ha elmondom neked és elítélsz érte és eltaszítasz magadtól, akkor eltávozom és soha többé ez életben nem fogok a szemed elé kerülni.

[Folytatjuk]

Szerkesztői posta.

D. J. Nánás. A Naptárba szánt kedves kis közleményt köszönjük, a „Hajdu mondások” gyűjteményét szívesen, sőt érdeklődve várjuk. Az oszme-helyes, a kivitelten fordul meg a közölhetősége.

Dr. B. D. Szoboszló. Gratulálunk a nánási református egyház egyhangu szavazatához.

K. I. Vasárnap nem voltam itthon.

H. Gy. [Debreczeu.] Hangulat és hazafias érzés van ugyan benne, de nem politikai lapba való.

H. E. [Miskolcz.] Válasz nem jó.

Ne vegyen pénzért

naptárt,

mikor ingyen kapja
 a Debreczeni Független Ujság
 Nagy Képes Naptárát
 ha előfizet

a Debreczeni Független Ujságra
 Egy óra 1 korona,
 vidékre 1 K. 50 fill.

A Debreczeni Független Ujság
 Nagy Képes Naptára
 Debreczen város és Hajdu-
 vármegye

Nagy Czimtárával
 és rendkívül bő és értékes
 tartalommal jelenik meg.

Önműködő fagyalt gépeket, jégsekre-
 nyeket, patent záru befőttes üvegeket,
 különféle nagyságu mézes üvegeket olcsó
 árban ajánlja

L Á M S Á N D O R

üveg- és porcellán áruhaza

DEBRECZEN, Piacz- és Hatvan-u. sarkán.

Szépség, Szépités a jóizlés követelménye!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy laboratóriumomat új gépekkel és új személyzettel láttam el, melyek folytán minden eddigi esetleges panaszra való ok ki van zárva. Gyors expedíció hygienicus tisztaság! Matild arczenócs, crém, Matild szappan, hajrestorer, mely anélkül hogy festené vissza változtatja eredeti színére az őszülő haját, bajuszt. Felülmulhatatlan ártalmas anyagokat nem tartalmazó készítmények. Tessék megpróbálni, ha bármelyik nem használ árát minden kibuvó nélkül visszaadom. **KUN ISTVÁN** gyógyszerész, első magyar „Matild” műlaboratoriuma (a párisi laboratorie cosmetique „Matiide”) mintájára. (Alapítást 1895-ben, Budapest.) Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerárban.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egki sebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Miklós és Markbreit főközletében Piacz-utca fő tőzsde mellett. Hallatlan olcsón beszerezhetők kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar- és cigaretta tárczák, séta botok, játékok, gyermek-kocsik, zománcz edények és számtalan itt fel nem sorolt áruk.

A mipepécsi-ut jobb- és bal oldalán megvételeire vagy bérebevevésre kerestetik 100-200 hold föld. Czim a kiadóban.

Tanulónak ügyes fiu felvétetik Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalatnál Kossuth-utca 1. szám az udvarban.

Használt vetőgépek 13, 15, 17 soros teljesen kijavítva olcsó árban kényelmes fizetési feltételek mellett kaphatók Rahmer Sándornál Piacz-u. 26. sz. nagy trafik udvar. Ugyanott egy Ganz gyártmányu szab. Schweiczer daráló és egy teljesen üzempépes használt járgányos cséplőkészlet is igen olcsón eladó.

Eladó vegyes kereskedés, forgalmas, vasutés dohánybevaltó hivatalhoz vezető fő-utczán örökáron, telek és mellék épületekkel Hajdu-Dorogon. Értekezhetni Barna Mihály kereskedővel Hajdu-Dorogon 874. sz. alatt.

Gépész, ki összes gépek kezelésébe, javításába szakértő, állást keres. Czim a kiadóba.

Keresek egy jó csélédet, aki szorgalmas, munkás, jól tud főzni és azonkívül a gyermekekkel bántani. Fizetés havi 7-9 frt. Czim a kiadóhivatalban.

Csinosan butorozott szoba, külön bejárattal, kiadó Széchenyi-u. 27. sz. a.

Boreczet, házi kezelésű, eladó Hatvan-u. 9.

Magyar nemzet története 10 kötet teljesen új olcsó áron eladó. Szent-Anna 35.

Nemzetőr-utca 1. sz. a. Arany János-utca sarkán egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó.

Tanuló felvétetik a Széchenyi-utca elején lévő fodrászüzletben.

A

Hidegvizgyógyintézet

a nagyerdei fürdőben
már MEGNYILT.

Ugyanott mindenféle
gyógyfürdők

előállítanak.

Legrégibb és legnagyobb butor raktár DEBRECZENBEN.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben csakis

KILLER EDE

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál
DEBRECZEN,

főpiacz, a főtőzsdevel szemben kaphatók, hol úgy a legszerényebb, mint a legdiszesebb mennyasszonyi kelengyék, szobaberendezések és díszítések kifogástalanul eszközöltetnek.

Valódi gépolaj

és Tovotta gépzsir

legolcsóbban csakis

Térei cég Utódánál

kapható

DEBRECZEN, Hatvan-utca 13.

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő, Piacz-utca 38.

Ajánl mint a hajdumegyei méhészegylet elárusítója

idei friss pergetésű

akác mézet

1 kiló 60 krajczár.

5 kiló 2 frt 50 krajczár.

Erdei József

épület- és műlakatos

DEBRECZEN, Kandia-utca 19.

a legolcsóbb árak mellett vállalt épületeknél előforduló egyszerű és díszmunkákat.

Vasszerkezet munkákat benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után tökéletes kivitelben. Kivánatra tervvel és rajzzal is szolgál.

Gyors és sikerült munkáért felelősséget vállal.

Fényképező gépek, lemezek, filmek, előhívó és rögzítők, aranyfürdők, cartonok dus választékban gyári áron részletfizetésre is kaphatók

BORSOS KATÁNÁL

DEBRECZEN, városház épület.

Tanítás és sötétkamara használata díjtalan.

Az Első Debreczeni Kézizálog Kölcsön-Intézet Részvénytársaság

Debreczen, Arany János-u. 9.

szám alatt, (az Osztrák-Magyar-Bank mellett). **Kölcsönöket ad** arany, ezüst, értékpapír, kézműáru és mindenféle ingóságokra, mérsékelt kamat mellett.

Az igazgatóság.

Gép- és malom tulajdonosok és szakiparosok figyelmébe!

Tisztelettel tudatom, hogy műhelyemet kibővítettem és több új géppel is felszereltem, többek közt

Vasszerkezet- és vasgyalu géppel

eddig ez utóbbiak Hajdumegye közönsége nagy hiányát érezte, mert minden csekély munkát Bpestre kellett küldeni gyalulás végett.

Továbbá elvállalok mindenféle géprészek ujonnan készítését vagy javítását, szerszámgépek készítését.

Ajánlom új találmányu és szabadalmazott vasszerkezetű és felülnyomásu

borsajtóimat és szőlőzúzóimat

mely az eddigieket teljesen felülmúlja.

A borsajtó **fatányérral** van ellátva, úgy hogy a mustlé vasrészekkel nem érintkezik s ez által a bor későbbi megfeketedése meggátolódik. A törkölyt egy darabban lehet kivenni.

Raktáron minden nagyság nagy választékban.

Elvállalt munkát felelősség mellett pontosan és a lehető legolcsóbb árban teljesítek.

Szives pártfogást kérek, tisztelettel

PREIZLER MÓR

műlakatos és gépjavitó műhelye

DEBRECZEN, Deák Ferencz-utca 22.

Uj árukat kaptam!

és pedig olyan szép divatosokat fehér és színes batisztokban, cretonokban, női ruha szövetekben, de különösen minden színű selymes ruha vásznakban, hogy aki igazán szép és divatos (nem régi árott) kelmét akar vásárolni az el ne mulassza a **MARADÉK ÁRUHÁZAT** a Bika szálloda mellett meglátogatni.

1 méter finom Taft selyem 49 krajczár.

Üzleti elvem: „Élni és élni hagyni.”